

แบบรายงานการเข้าอบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงาน

รายบุคคล กลุ่มบุคคล

ชื่อ - สกุล : นายพัฒนา จัตวาณิค	ตำแหน่ง : นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
กิจกรรม / หน่วยงาน : ฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ	
ชื่อหลักสูตร	svenska วิชาการเพื่อนห้องสมุด ครั้งที่ 7
วัน เดือน ปี	13 ธันวาคม 2561
สถานที่จัด	ห้องสมุดสุขภาพใจ
หน่วยงานผู้จัด	ศูนย์มาตรฐานวิทยาสารินธร (องค์การมหาชน)
ค่าใช้จ่าย	☒ ไม่มี ☐ มี จำนวน บาท เป็นจำนวนงบประมาณ ☐ แผ่นดิน ☐ เงินรายได้ ☐ งบอื่นๆ (ระบุ)
ใบเกียรติบัตร/วุฒิบัตร	☐ ได้รับ ☐ ไม่ได้รับ เป็นของจาก..... ☒ ไม่มี

(1) เสวนาวิชาการ หัวข้อ “การพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืนในยุคดิจิตอล”

วิทยากร อาจารย์กฤชณ์ ปัทมะโรจน์ รองผู้อำนวยการสายบริการและส่งเสริมการเรียนรู้ ห้องสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ดร.วันฉัตร สุวรรณกิตติ ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะและผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูปประเทศไทย ผู้ดำเนินรายการโดย นางจรินทร์ คิดหมาย

สรุปสาระสำคัญ

การพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืนในยุคดิจิตอล เราต้องคิดอยู่เสมอว่า อะไร คือความยั่งยืนของห้องสมุด ในความคิดที่ว่า ยั่งยืนนั้นคือ ทำแล้วมันอยู่ คนรุ่นหลังได้ใช้ต่อไป แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น การทำแผนพัฒนาห้องสมุดจะต้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ว่า มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เรายกตัวอย่างยุทธศาสตร์ชาติคึงมีภาพรวม ดังนี้

ระดับของแผนตามมติ ครม.

1. ยุทธศาสตร์ชาติ
2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้าน... แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคง
3. แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ.....) แผนอื่นๆ

หมายเหตุ ตาม ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560 กำหนดการตั้งข้อแผนในระดับที่ 3 ให้เช่นว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ.....) เว้นแต่มีการระบุแผนไว้ในกฎหมายก่อนที่จะมีมติ ครม. เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เช่น พรบ. พระราชบัญญัติ กฎหมายท่วง มติ ครม. หรือแผนอื่นๆ จึงจะสามารถใช้ข้อแผนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้นๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เป้าหมาย 20 ปี

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
2. ภาครัฐมีขนาดเล็กลงพร้อมปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปล่อยดราฟทุจริต และประพฤติมิชอบ
4. กระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 6 ประเด็นหลัก

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐาน
2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกภาคี ทุกภูมิภาค ทุกอาชีพ
3. ภาครัฐมีขนาดเล็กลงเหมาะสมกับการกิจเปิดกว้างส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
4. ภาครัฐมีความทันสมัย
5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดี และเก่งยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปรงใส่ปลดความทุจริตและประพฤติมิชอบทุกภาคส่วนรวมต่อต้านการทุจริต
7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ และมีเท่าที่จำเป็น
8. กระบวนการยุติธรรมเคราะห์สิทธิ์ มุนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

กล่าวได้ว่า การพัฒนาห้องสมุดได้นั้นเราจะทำอย่างไรให้เกิดประโยชน์ภาคภาคี ทำอย่างไรให้

ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา การเป็นศูนย์กลางของประชาชน ประกอบด้วย อัตลักษณ์ไทย ส่งเสริมพหุปัญญาทักษะต่างๆ เรียนรู้ตลอดชีวิต ความสมดุลในภาคธุรกิจ ความเป็นคุณภาพและเชื่อถือได้ ทำอย่างไรให้เป็นอย่างที่เราติด

สั่งที่สำคัญที่สุด เราติดว่า ห้องสมุดต้องเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ ทำอย่างไรให้เป็นอย่างที่เราติด เหตุผลที่สนับสนุนแนวคิดนี้คือ ในยุคสังคมข้อมูลข่าวสารที่เป็นดิจิทัลมีทั้งความจริงและไม่จริง ส่วนใหญ่จะหาความเชื่อถือไม่ได้ แต่ ถ้าห้องสมุดทำให้เกิดความเป็นแหล่งข้อมูลที่มีคุณภาพเชื่อถือได้จะทำให้ “ห้องสมุดยังยืนในยุคดิจิทัล หรือยุคใหม่ฯ ก็ยู่รอดอย่าง ปลอดภัย” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภาพผ่านของแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐ ทุกภาคส่วนต้องทำความเข้าใจและร่วมมือกัน “ประเทศไทยมีความมั่นคงมั่นคง ยังยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีระยะเวลาบังคับนานถึง 20 ปี ตั้งแต่ปี 2560-2579

(2) การบรรยายวิชาการเรื่อง “การตลาดกับบริการห้องสมุดยุคดิจิทัล”

วิทยากร อาจารย์ณัฐวรรณ ศรีสุข ผู้อำนวยการหลักสูตรการตลาดดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ

สรุปสาระสำคัญ

การทำตลาดกับบริการห้องสมุดยุคดิจิทัล กล่าวได้ว่ามันเป็นเรื่องของความคิดที่จะทำให้ห้องสมุดพัฒนาไปกับยุคของข้อมูล ข่าวสารเราต้องคิดให้อยู่ในหลักคิดของการตลาดที่ว่า “ตอบสนองความจำเป็น เติมเต็มความต้องการ” เราจะทำอย่างไรให้ห้องสมุด ตอบสนองหลักคิดที่กล่าวไปแล้วนั้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งๆที่ความหมายของห้องสมุดก็คือ คลังความรู้ เพื่อให้บริการแล้วทำให้สังคม นั้นดีขึ้น ทุกคนต้องมีความรู้ ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า คนอ่านหนังสือน้อยลง ให้เวลา กับโทรศัพท์มากขึ้น สถิติโดยรวม คน เข้าใช้ห้องสมุดน้อยลง สถิติการยืม การใช้ทรัพยากรสารสนเทศทั้งรูปเล่มและดิจิทัลน้อยลง อาจจะเข้าใจว่า การเรียนรู้ทุกอย่างยุ่งยากที่ เดิม เป็นสิ่งเฉพาะเครื่องมือ Paled from หน้าที่ควรจะเน้นให้เห็นคุณค่า ส่วนลักษณะการตลาดในยุคดิจิทัลแนวโน้มของพฤติกรรม และความต้องการของผู้รับบริการในปัจจุบันและอนาคต แนวทางการนำเสนอห้องสมุดและการสื่อสารในยุคดิจิทัลไปบูรณาการ และประยุกต์ใช้งานพัฒนาทรัพยากรและบริการห้องสมุด การทำตลาดเพื่อการบริการ “ห้องสมุดในยุคดิจิทัล”

ห้องสมุดในยุคดิจิทัลความมืออาชีวบัณฑิต ความมีนิสัยต่อไปนี้

1. ดิจิทัลกับ Trends ต่างๆ รวมทั้งคนทำงานด้วยกระแสโลกดิจิทัลกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่ทุกคนต้องรู้ แนวโน้ม การทำงานในยุคดิจิทัลเป็นอย่างไร เราต้องปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยให้ได้
2. ทิศทางของโลกของโลกดิจิทัล การเรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและทิศทางในอนาคต วิธีการ เตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง
3. เครื่องมือดิจิทัลที่ควรให้ความสำคัญ รู้จักกับเครื่องมือดิจิทัลที่มั่นจะทำให้เรามีมาตรฐาน ความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน Work Smart

ความอยู่รอดตามสภาพที่ต้องปรับเปลี่ยนให้เดินหน้าต่อไปและการอยู่รอดตลอดไปพร้อมทั้งระบบของสิ่งต่างๆ

ที่ส่งผลให้เราต้องคิดเพื่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดพร้อมทั้งการเปรียบเทียบกับที่เมื่อก่อนกัน เราจะอยู่ได้อย่างไร อยากจะให้ด้วยอย่าง เป็นแนวทางการคิด

ศ.ดร. สมัยที่เรตติ้งพึงพอใจในการเดินทางสัญจรต่างๆ ต้องใช้ม้าเป็นหลัก รวมถึงจากประชารม้า ประชารม้าในโลกปี ศ.ดร. 1910 มีจำนวน 24 ล้านตัว ต่อมายังปี ศ.ดร. 1930 มีจำนวนม้า 18 ล้านตัว ในปี ศ.ดร. 1960 มีจำนวนม้า 3 ล้านตัว จะเห็นได้ว่าประชารม้าลดลงอย่างน่าตกใจ เหตุผลที่ม้ามีจำนวนลดลงก็เป็นเพราะเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมการเดินทางไม่ต้อง พึ่งพาม้าอีกต่อไป เป็นยุคของการใช้รถยนต์เข้ามาแทนที่ ปัจจุบันจำนวนประชากรม้าก็เหลือน้อย เราจะเห็นม้าที่ลำปาง (มีร่องม้า) เห็น ม้าที่สวนสัตว์ ดังนั้นถ้าห้องสมุดไม่ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ ก็ไม่แตกต่างไปจากม้าที่ยกตัวอย่างมาให้เห็นความแตกต่าง นี้ก็แสดง ให้เห็นว่า Disruption สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่สิ่งเก่าได้ถึกว่า หรืออาจจะหมายถึง เป็นการขับไล่สิ่งเก่า จงจำไว้อย่างที่ว่า “ความต้องการ ของคนไม่มีที่สิ้นสุด (มนุษย์จะหันไปใช้ในสิ่งที่ดีที่สุด) การใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

Trends การเปลี่ยนแปลงมันเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ.1990 เป็นการเริ่มต้นของ Google ปี ค.ศ.2004 เริ่มใช้ Facebook และปี ค.ศ.2007 เป็นจุดเริ่มต้นของ iPhone สังคมข่าวสารข้อมูลเข้ามาอย่างรวดเร็วมากจนเราคิดไม่ถึงว่าจะมีอิทธิพลกับทุกสิ่งทุกอย่างที่จำเป็นต้องปรับตัวให้คงอยู่ต่อไป หันมาดูปี ค.ศ.2019 เป็นยุคของ 5G นั่นคือ Generation 5 หรือรุ่นที่ 5 ของการสื่อสารที่อนาคตไม่ใช่แค่มือถือแล้ว แต่เป็นอุปกรณ์ทุกชนิดจะใช้เครือข่ายอินเตอร์เน็ตได้ คงต้องรู้อย่างหนึ่งว่าในยุค 5G จะเกิด Internet of Thing ทุกอย่างจะเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตเพื่อดำเนินการสื่อสารการส่งข้อมูลจะเร็วมาก เป็นยุคที่เครื่องจักรกลคุยกันเองก็ว่าได้ นาฬิกาอาจจะคุยกับรองเท้าโดยที่เราไม่รู้ตัวแต่เมื่อให้เห็นแน่ในยุค 5G (ห้องสมุดต้องคิดวางแผนการพัฒนาเพื่อรับ 5G)

การสร้าง Trends ห้องสมุดต้องมานั่งคิดว่า เราจะสร้าง Tran อะไรให้คนพามาอ่านหนังสือให้มากกว่านี้ เราจะทำอย่างไรให้คนเข้าห้องสมุดให้มากขึ้น อาจจะเสนอแนวคิดอะไรที่น่าจะทำได้คิดเล่นๆ รับ ปีใหม่รู้บាលเขียนชวนให้สวัสดิ์ปี ห้องสมุดอาจจะเกิดสถานการณ์คนมานั่งอ่านหนังสือได้ ปีใหม่นี้มานั่งอ่านหนังสือข้ามปี อาจจัดกิจกรรมให้คนเข้ามาใช้ห้องสมุดที่ว่า “มาฉั่งทำอะไรได้ นั่งๆ นอนๆ พักผ่อนตามสบาย” ต้องคิดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการอ่านและสนับสนุนให้คนเข้ามาหาห้องสมุด

ถ้าเราคาดเดุมุมมองของคน ความต้องการของคนทุกคนจะซื้อสินค้าโดยใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมือนกัน เบรียบกับการที่คนจะเข้ามานั่งในห้องสมุดย่อมมีเหตุผลต่างๆ ที่ไม่เหมือนกัน ตามสภาพของเพศ วัย อายุยีส่วนสำคัญ คนสูงอายุจะนิยมอ่านจากล่างได้กว่า เป็นสังคมสูงอายุ กลุ่มคนนี้สำคัญมาก เราจะทำอย่างไรให้คนสูงอายุเข้ามาหาเรา ซื้อสินค้าเรา ยกตัวอย่าง แรกดิจิทัลคู่มือสอบหนึ่งเล่ม อย่างถูกต้องว่า เราจะขายได้หรือห่วงคนเก่ง กับ คนที่เรียนไม่เก่ง บางคนว่าเก็ขายคนไม่เก่งซึ่ง เพราะจะได้ให้เขาเพิ่มทักษะที่ทำให้เขาเก่งขึ้นมาบ้าง แต่ถ้าเราคิดว่า คนที่เรียนไม่เก่ง เพราะเขาไม่อ่านหนังสือ เอาเวลาไปเล่นเกมส์ หรือไปทำงานเรื่อง เราเก็บข้อมูลไม่ได้ จริง ใหม่ครับ เอาอย่างนี้ครับ งั้นขายคนที่เรียนเก่ง แต่ถ้าเราคิดว่า คนเก่งคงไม่อ่านหนังสือของเรารอ เพราะเขาเก่งอยู่แล้วคงไม่ซื้อ เราเก็บข้อมูลไม่ได้ ตกลงเราเก็บข้อมูลได้เลย สำหรับการตลาดแล้ว มุมมองของการตลาด เราขายให้กับทั้งสองคนเลย ขายทั้งคนที่เรียนเก่ง และเรียนไม่เก่ง เราจะขายคู่มือให้คนเรียนเก่ง ต้องใช้คำพูดที่ว่า “หนังสือคู่มือเล่มนี้เหมาะสมสำหรับคนที่เรียนเก่งจะทำให้มีความเก่งที่เป็นเลิศที่สุดกว่าทุกๆ คน” ถ้าเราบอกอย่างนี้แล้วมันใจว่าคนที่เรียนเก่งอยู่แล้วก็ซื้อ เพราะความต้องการอย่างที่จะเป็นเลิศ คนที่เรียนเก่งก็จะเก่งกว่าคนอื่นเสมอ สำหรับคนที่เรียนไม่เก่งต้องใช้คำพูดที่ว่า “หนังสือคู่มือเล่มนี้เหมาะสมสำหรับคนที่เรียนไม่เก่งจะทำให้สอบผ่านแน่นอน” ถ้าเราบอกอย่างนี้แล้ว คนที่เรียนไม่เก่งก็จะซื้อไปอ่าน เพราะอ่านหนังสือเล่มนี้จะสอบผ่าน คนที่ไม่เก่งขอแค่สอบผ่านก็พอแล้ว ไม่ต้องการสิ่งใด เราเก็บสามารถขายได้ทั้งคนที่เรียนเก่ง และเรียนไม่เก่ง ทางกลับกันห้องสมุดจะทำอย่างไรให้คนที่ไม่เข้าห้องสมุดมาเข้าห้องสมุด คนที่เข้าห้องสมุดอยู่แล้วก็ให้เข้ามาห้องสมุดเหมือนเดิม คือลูกค้าเก่าคงอยู่ ลูกค้าใหม่ก็เข้ามาเพิ่มเติมตลอดเวลาทำอย่างนี้ได้กับสายไหมโดย การคิดเรื่องการตลาดให้สำเร็จอาจมีแนวคิดที่เราทำได้ ได้แก่ อายุ สถานที่ ความสนใจ พฤติกรรม ถ้าคิดได้เข็นนี้แล้ว ก็คงจะต้องบอกได้ว่า Segmented แล้ว

ห้องสมุดควรคิดเสมอว่าในยุค 2019 ควรมีอะไรบ้างที่ต้องรู้ เช่น “Next Things Now About Consumers and Trends”

1. จาก Connected Consumers กลายเป็น Realize Connection หมายถึง ให้ความสำคัญกับคนตรงหน้า เข้าห้องสมุดอ่านหนังสือหรือเล่นโน้ตบุ๊กพีซีดีอี
2. แนวคิดแบบ Unstereotype ยอมรับตัวตนที่แตกต่าง และ Unique หากขึ้น สร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้มากขึ้น
3. มีความตระหนักรู้ใน Trusted & Privacy เพิ่มขึ้น กับความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัว

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืนในยุคดิจิทัล การทำแผนดำเนินการจะต้องยึดหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภาพผืนของแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้ท่วงงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีระยะเวลาบังคับนานถึง 20 ปี ตั้งแต่ปี 2560-2579
2. ได้ทราบหลักการทำการตลาดเบื้องต้น ข้อคิดการตลาดสำหรับห้องสมุดในยุคดิจิทัล หรือห้องสมุดในยุค 5G

ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี)

ផ្លាស់ប្តូរ.....

(นายพัฒนา จัตวนิล)

ตำแหน่ง นักวิชาการโสตทัศนศึกษา(ระดับชำนาญการ)

วันที่ 24 ธันวาคม 2561

ความคิดเห็นของหัวหน้างาน

ความคิดเห็นของหัวหน้างาน
เมืองมหาวิทยาลัย 7 แห่งที่ต้องการศึกษา Trends ใหม่ๆ ที่มีผลต่อชีวิต 2019 ว่าควรดำเนินการใด จัดทำอย่างไร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยี ฯลฯ ที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างอาชญากรรมทางไซเบอร์ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน มากที่สุด

ลงชื่อ.....

(นางมาลินี ภัหมั่นเพิยร์)

วันที่ 24 สิงหาคม 2561

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่กำกับดูแลหน่วยงาน

ลงชื่อ.....

(โครงการฟื้นฟูป่าไม้ล้านนา)

วันที่..... ๒๖.๘.๒๕๖๑

หมายเหตุ : 1. จัดทำรายงานฯ หลังจากเข้าอบรม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน ภายใน 15 วัน

เสนอหัวหน้าหน่วยงาน

2. หัวหน้าหน่วยงานเสนอความเห็น ภายใน 3 วัน เสนอผู้บริหารที่กำกับดูแล

3. แจ้งผู้รายงานทราบ และจัดเก็บเข้าแฟ้ม รายงานการเข้าอบรม / สัมมนา / ศึกษาดู

4. หัวหน้าหน่วยงานติดตามผลการปรับปรุงพัฒนา

1. និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ និរន្តរ